

Točkovanje zasebnih stavb

Kot smo poročali že v prejšnji številki Naše skupnosti bodo morali lastniki stavb ali dela stavb na območju ljubljanskih občin v juliju opraviti točkovanje, na podlagi katerega bodo vsa stanovanja v zasebni lasti na novo ovrednotena. Za družbena stanovanja je to delo že opravljeno.

Po določenih odloka skupščine mesta Ljubljana o merilih za ugotavljanje nove vrednosti zasebnih stanovanjskih hiš in stanovanj je treba točkovati vse stanovanjske stavbe, poslovne stavbe, poslovne prostore, garaže, počitniške hiše oziroma vse stavbe ali dele stavb, ki služijo stanovanjskemu, poslovnemu in rekreacijskemu namenu v lastini občanov. Po vsej verjetnosti pa bodo točkovanja deležni tudi bazeni, ki jih imajo nekateri lastniki hiš. Točkovanje opravijo lastniki hiše sami na popisnem listu, ki ga bodo skupaj z navodilom prejeli na dom. Lastniki morajo natančno premeriti vse prostore in dobljene

izmere oziroma izračunane kvadrature vnesti v popisni list. Na vprašanja s popisnega lista odgovori lastnik tako, da obkroži ustrezno število točk. Vrednost točke je 26 dinarjev. Popisni list je treba izpolniti za vsako stanovanje ali hišo, za vsak objekt posebej ter ga je v dveh izvodih dostaviti občinski skupščini do 15. julija 1973.

Opozarjamo lastnike stavb, da morajo točno in realno prikazati vse prostore, kajti če bo komisija ugotovila, da prijava ni točna, bo lastnik plačal stroške komisijskega pregleda, temu pa bodo sledile še morebitne sankcije zaradi utaje davka, če je stavba obdavčena. Ob tej pri-

ložnosti moramo še posebej poudariti, da poglobilni namen točkovanja nikakor ni samo davčna kontrola, kot bi nekateri želeli to akcijo prikazati, pač pa ugotavljanje splošnega ljudskega premoženja. Mimorede bodo pa seveda zbrani podatki služili tudi davčni in drugim službam za razne analize in ocene, predvsem pa za načrtovanje stanovanjske gradnje.

Najbolje je, da lastnik stavbe najprej temeljito prouči navodilo za izpolnjevanje obrazca, potem pa se loti meritev. Zazeleno je, da podatke vnaša v popisni list s sviničnikom ali pa si preskrbi rezervni obrazec. Lastniki stavb bodo s popisnim listom prejeli na dom tudi odločbo o akontaciji davka. Morebitna dodatna pojasnila dobijo lastniki pri stanovanjskem podjetju FOND, Topniška 58, vsak dan razen ponedeljka in sobote od 12. do 14. ure in ob torkih od 15. do 18. ure.

Prijave za združeno gradnjo

Svet krajevne skupnosti Zadvar je na svoji redni seji dne 4. junija 1973 obravnaval ponudbo predsednika občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje, naj bi se s področja krajevne skupnosti Zadvar zbralo najmanj 20 interesentov za združeno gradnjo stanovanj na področju zazidalnega okolišja Kodrovec.

Ponudba je bila na seji soglasno sprejeta in svet KS Zadvar poziva, naj se čimprej zbere najmanj 20 interesentov za združeno gradnjo, občinska skupščina pa bo pripravila lokacijo. K temu dodaja svet še pogoj, da bodo morali interesenti prispevati svoja sredstva tudi za graditev komunalnih naprav, kot so kanalizacija, ceste, vodovod in elektrika.

Interesenti se lahko zgledajo vsak dan od 8. do 12. ure v pisarni KS Zadvar, Cesta II. grupe odredov šte. 43, ob torkih pa od 13. do 17. ure. Pisarna ne dela ob sobotah in drugih dela prostih dnevih ter med dopustom.

ALOJZ KASTELIC

Kopalnice Vevče

Trije bazeni na Vevčah — eden z olimpijskimi merami, drugi 12,5 x 25 m in mali otroški bazen — tvorijo celoto, ki zadovoljuje vsakega kopalca. Plavalci in športniki najdejo prostor v velikem, slabi plavalci in neplavalci v srednjem s posevnim dnom, mamice pa se s svojimi malčki lahko zabavajo ob malem oziroma v otroškem bazenu. Prijetna lokacija z zeleno okolico popolnoma loči kopalni prostor od naselja in tovarne, tako da mora obiskovalec s svojo družino uživati potreben mir in sveži zrak.

Vodo segrevajo iz tovarniške toplotarne in filtrirajo s filtri, ki so dimenzionirani za potrebno vodno količino, tako da čistoča ni problem. Temperatura vode se giblje med 23 do 25 stopinj C. Preurejen je tudi bife, ki nudi obiskovalcem hladne pijače in druga okrepčila. Papirnica je lansko leto izdala de-

lavcem in njihovim svojcem ok. 1.500 permanentnih vstopnic, letos pa je ponudila stalne vstopnice tudi nekaterim podjetjem v občini. Cena vstopnic za goste ni pretirana. Nedeljska in sobotna vstopnica stane za odrasle 5 din, za otroke 3 din, ob delavnikih pa plačajo odrasli 3 din, mladina 2 din, predšolski otroci v

spremljstvu staršev pa imajo prost vstop. Šolska mladina iz okoliških šol pod vodstvom učiteljev in neplavalci — tečajniki v organizaciji PK Ilirija imajo spoznajno prost vstop.

Na prostoru za sončenje so zasadili nekaj novega drevja, ki bo nudilo senco pred žgočo poletno vročino. Sicer pa si lahko vsak kopalca za majhno sposojnino izposodi tudi senčnik.

Da je na vevškem kopalšču res prijetno, pričča obisk v pretekli sezoni, saj je bilo kljub ne preveč naklonjenemu vremenu včasih tudi do 3.000 obiskovalcev. Ob sobotah in nedeljah je vedno veliko gostov, ob delavnikih pa je obiskovalcev seveda manj. Opažamo, da kopalšču [prav radi obiskujejo tudi tuji.

V tako imenovanih „pasjih dneh“ je tudi na vevškem kopalšču velika gneča. Staro in mlado se pridno namaka v vodi

Dolgoletna želja občanov in družbenopolitičnih dejavnikov naše občine o ureditvi gradu na Kodeljevem bo naposled vendarle uresničena. Kdor čaka, dočaka, pravi pregovor. In končno smo le dočakali tisto, kar je bilo leta in leta kamen spotike in ovira za dokončno ureditev športnega rekreacijskega parka na Kodeljevem. Brez adaptacije gradu in okolja si namreč ne moremo zamisliti ureditve tega tako pomembnega in prijetnega športnega središča sredi Ljubljane.

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je že pred časom sprejela sklep o tem, da je grad splošnega in družbenega pomena in kot objekt sodi pod spomeniško varstvo.

O preureditvi gradu nam je Štefan Glavač, direktor gostinskega podjetja Figovec, ki je tudi eden od soinvestitorjev, povedal naslednje:

„Najprej bo treba navezati stike z zavodom za spomeniško varstvo in določiti vrstni red restavracijskih del na objektih, ki sodijo pod spomeniško varstvo. Sočasno bomo naročili urbanistične idejne projekte ter opravili ekonomske izračune. Treba bo poiskati stanovanja za 13 družin, ki se stanujejo v gradu in njemu pripadajočih stavbah. Z adaptacijskimi deli bi predvidoma začeli leta 1975. Ne gre za nobeno razširitev ali prizidavo, ker bi s tem skazili okolje. Gre za adaptirani hotel z restavracijo. V pritličju gradu bi pivovarna Union, ki je skupaj z občinsko skupščino Ljubljana Moste-Polje in podjetjem Figovec tudi soinvestitor, uredila pivnico v značilnem domačem slogu, medtem ko bi zgoraj uredili družinske sobe, nekakšne pol apartmaje za večje družine. Sobe bi kot nalašč služile tudi športnikom, ki bi teknovali v športnem parku Kodeljevo ali kje drugod v Ljubljani. V letnem času bi pivnico razširili na velikem vrtu pred gradom, ki ga bodo sočasno uredili.“

Pobude so torej tu, denar bo postopoma došel in vse kaže, da se staremu gradu, ki ga je dal v 18. stoletju sezidati baron Avguštin Codelli, obetajo boljši časi.“

Dejavnost temeljne izobraževalne skupnosti v Ljubljani v letu 1972

Ponovno preučimo diferencirane cene v vrtcih

ENOTNI KRITERIJI ZA SPREJEM UČENCEV OSNOVNIH ŠOL V PODALJŠANO BIVANJE — PRI VPISU OTROK V VARSTVO JE TREBA RUŠITI KRAJEVNE MEJE

Svoje delo je temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana v letu 1972 zasnovala v skladu z zakonitim predpisi o nalogah in dejavnostih izobraževalnih skupnosti v SRS, predvsem pa je delovni program izhajal iz prizadevanj, stališč in predlogov ter programov družbenopolitičnih skupnosti in organizacij, ki se bili obravnavani in sprejeti v letu 1972, upoštevajoč predvsem naslednje:

- treba je prenehati z delitvijo obveznosti pri financiranju tako imenovanega A in B programa,
- zmanjšati razlike med otroki pri vstopu v šolo in v zvezi s tem organizirati in financirati male šole in zajeti v podaljšano bivanje oziroma celodnevno varstvo čimveč socialno prizadetih otrok. Vključevanje učencev v podaljšano bivanje bo v še večji meri mogoče z nanovo pridobljenimi prostori, ki bodo zgrajeni in preurejeni s sredstvi samopriskvka,
- razvijati in financirati je treba šolske svetovalne in strokovne službe,
- vsem otrokom je treba zagotoviti s posebnimi oblikami dela možnost, da bodo končali osnovno šolo,
- posebno skrb je treba posvetiti

- usmerjanju mladine v pedagoške poklice in v zvezi s tem prilagoditi študijsko politiko,
- skrbeti je treba za hitrejšo odpravo pomanjkanja nekaterih profilov pedagogov in pričeti z izobraževanjem učiteljev za oddelke podaljšane bivanja,
- v oddaljenih krajih je potrebno s primerno nagrajevalno politiko iz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

OB LETOŠNJI RAZSTAVI JAGOD NA PREŽGANJU

Razstavljeni velja le kvalitetno blago

V nedeljo, 17. junija, je bila na Prežganju razstava jagod, ki je postala že tradicionalna. Vloga razstave ni samo v tem, da pridelovalci pokažejo najlepše plodove raznih sort jagod, temveč tudi v tem, da se s kraji v Besniški dolini seznanijo čimširši krog ljudi; to bi v končni fazi pripomoglo tudi k boljšim ekonomskim rezultatom in ugotovitvi kmetij.

Kmetje so razstavili prek 60 eksponatov jagod, kmečke žene in dekleta pa so pripravile manjšo razstavo izdelkov z jagodami kot sestavnimi deli. Pogled na čudovite rdeče sadeže in kulinarčne izdelke je bil izredno zapečljiv. Mnogo obiskovalcev si je razstavljene artikle ogledalo po večkrat.

Na tem področju naj bi odigralo svojo vlogo tudi društvo pridelovalcev jagod. Kritika velja tudi nekaterim pridelovalcem, ki so za prodajo pripravili kvalitetno slabe plodove. Zavedati se morajo, da velja za prodajo pripraviti le kvalitetno blago — kajti le tako je pogoj za napredek.

V okviru razstave je bilo organizirano tudi tekmovanje pionirjev osnovnih šol Prežganje in Janče na temo Jagoda. Razstavljenih je bilo prek 40 risb, od katerih so bile nekatere zelo lepe. Sklad za kmetijstvo je nagradil 6 pionirjev s knjižnimi nagradami.

Razstavo si je ogledalo prek 1500 ljudi, kar je nedvomno izredno veliko število.

Komisija, ki je ocenjevala razstavljene plodove, je pri svojem delu upoštevala tudi odnos pridelovalcev do uvajanja sodobnejših tehnoloških ukrepov. Nagradjeni so bili naslednji proizvajalci: Franc Zajc, Mali vrh; Karel Mlakar, Vel. Trebeljevo; Karel Skubic, Vel. Trebeljevo; Janez Bučar, Javor; Jovan Stankovič, Mali vrh; Stane Janežič, Mali vrh; Jože Hribar, Vnajarje; Lado Černe, Reka — Gozd; Pavel Gale, Vnajarje.

Ob razstavi, ki je izredno lepo uspela, pa so se znova pojavila tudi

STATUT LJUBLJANSKE REGIJE

Občinski skupščini Moste-Polje je bil predložen v potrditev statut sveta občin ljubljanske regije. Svet je medobčinski organ samoupravljanja, ki ureja zadeve skupnega pomena za občine ljubljanske regije. Le-ta združuje poleg petih ljubljanskih in mestne skupščine še občine Kamnik, Domžale, Litija, Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Logatec in Vrhnika.

Na narodna obramba, socialno varstvo, zdravstvo ter zaposlovanje, kultura in izobraževanje in davčna politika.

Zadeve skupnega pomena, ki jih bo obravnaval medobčinski svet, so predvsem: družbenoekonomski in samoupravni razvoj ljubljanske regije, regionalno-prostorsko načrtovanje, notranje zadeve

Svet šteje 42 članov in ga tvorijo po 3 člani delegacije, ki jih delegirajo mestna in občinske skupščine ljubljanske regije. Svet izvoli izmed svojih članov predsednika ter podpredsednika, medtem ko tajnika imenuje, in sicer za dobo štirih let. Za prvega predsednika sveta je bil izvoljen inž. Slavko Korbar, predsednik občinske skupščine Vič-Rudnik, za tajnika pa je bil imenovan Marjan Moškrič, dosednji sekretar občinske konference SZDL Moste-Polje.

OB INFORMACIJI GLEDE PRESKRBE LJUBLJANSKEGA TRGA S SADJEM, VRTNINAMI, MESOM, MLEKOM IN JAJCI

ZAKAJ POSREDNIKI?

ZARADI VISOKIH CEN, KI PRIVABLJAJO PRODAJALCE IZ VSE JUGOSLAVIJE, SO LJUBLJANSKI ŽIVILSKI TRGI SKOZI VSE LETO DOBRO ZALOŽENI Z VRTNINAMI, SADJEM IN SVEŽO ZELJAVO – PREMALO MANIPULATIVNEGA PROSTORA ZA PRIPRAVO BLAGA, SORTIRANJE IN EMBALIRANJE – PREPRODAJA PODRAŽUJE BLAGO

Ljubljana se je v povojnem času izredno hitro razvijala. Z visoko blokovno gradnjo se ni spremenila samo zunanja podoba mesta, spremenile so se tudi potrebe prebivalstva. Z vsakim letom se zmanjšuje delež prebivalstva, ki se oskrbuje s kmetijskimi pridelki iz lastnih virov. Prebivalstvo je zato vse bolj odvisno od organizirane dobave živil in ponudbe v trgovini na drobno ter na živilskih trgih.

Zaradi splošnega družbenega pomena je zaupana skrb za preskrbo Ljubljančanov z osnovnimi živili ne samo organizacijam, ki trgujejo z živili, marveč tudi mestni skupščini, ki je na zadnji seji sprejela informacijo o tej problematiki.

Na območju Ljubljane živi 270.000 stalno in okoli 24.000 začasno prisotnih prebivalcev. Od tega jih živi v ožjem mestnem predelu 226.000. Poraba zlasti mleka in mesa je skromna in kaže, da vzdržujejo prebivalci z območja Ljubljane relativno zadovoljivo življenjsko raven na račun slabe sestave prehrane. Zato tudi porabe ne moremo istovertiti s potrebami, ki bi bile ob ustreznih kupni moči prebivalstva Ljubljane večje, posebno glede mesa in mleka. Naj omenimo, da je poraba mleka in mesa v razvitih deželah za 50 do 100% višja kot v Ljubljani.

Največ prodajnega prostora obsegajo samopostrežne trgovine, v katerih dobe potrošniki poleg špezijskega blaga in sadja, vrtnine, pakirano sveže meso, jajca in mleko. Šlede klasične špezijske trgovine, specializirane prodajalce za meso in mesne izdelke in specializirane prodajalce kruha, peciva, mleka in mlečnih izdelkov. Najbolj skromen prodajni prostor ima trgovina za prodajo sadja in zelenjave, vendar ga dopolnjuje živilski trg.

Zanimivo je, da se je v zadnjem času v Ljubljani močno povečalo število prodajalcev mesa zunaj ljubljanskih mesno-predelovalnih podjetij, kar kaže na odprtost ljubljanskega trga.

Preskrba z vrtninami in sadjem

Pomembnejša ponudnika vrtnin in sadja na območju Ljubljane sta trgovski organizaciji Sadje-zelenjava in Emona, ki imata v Ljubljani tudi ustrezna skladišča in hladilnice. V prometu na drobno je močnejši ponudnik še trgovska organizacija Mercator. Ljubljana kot veliko potrošniško središče pa je zanimiva tudi za prodajalce vrtnin in sadja iz drugih slovenskih in jugoslovanskih krajev. Dobre prometne zveze omogočajo, da pride blago sveže na trg in tako je Ljubljana oskrbljena s svežo zelenjavo skozi vse leto. Za dobro oskrbo s sadjem in vrtninami tudi v nesezonskih mesecih pa poskrbe trgovske organizacije, ki imajo v Ljubljani dokaj obsežen skladiščni prostor s hladilnicami.

Na ljubljanskih živilskih trgih pa se vedno v večji meri pojavlja preprodaja, ki ima za posledico podraževanje blaga. Tako so npr. cene sadja in vrtnin na živilskih trgih večkrat višje od cen v drobnoprodajnih poslovalnicah. Pri takem prometu pa je komunalna organizacija Ljubljanski živilski trg samo upravitelj in oskrbnik prostora, ki ga po pogodbi (družbeni sektor) ali za vsakodnevne odškodnine (zasebni sektor) oddaja v uporabo. Uprava živilskega trga nima niti hladilnic niti skladišč in drugih manipulativnih prostorov. Blago dovažajo ponudniki vsakodnevno na trg. Neprodane količine vrtnin in sadja le-ti vskladiščajo začasno v zaklonišču pod Gradom in po raznih dvoriščih in dvornicah. V tako neurejenih razmerah se nenadzorovano razvija prekupčevanje. Zlasti večji proizvajalci pripeljane količine sadja in vrtnin v celoti oddajajo stalnim prodajalcem, ki dovažajo na proizvajalčeve cene visok pribitek (tudi do 100%). Ti prekupčevalci imajo mnogokrat potrdila pristojnih občin, da so blago sami pridelali.

Ni osamljen primer, ko prodajalec vrže blago (zlasti paradiznik in solato) raje v Ljubljanico, kot da bi znižal ceno.

Poleg zasebnikov trgujejo s sadjem in vrtninami na živilskih trgih tudi družbene trgovske organizacije. Njihovo blago prodajajo na stojnicah prodajalci, ki imajo s podjetjem sklenjene pogodbe – pavšalisti. Podjetja jim dajejo od prodanega blaga rabat ali pa ceno oblikujejo sami in se v tem primeru pojavljajo bolj ali manj kot prekupčevalci. Sodimo, da bi morali takšno in podobno trgovsko dejavnost na območju Ljubljane prepovedati, dejavnost živilskih trgov pa bi bilo potrebno reorganizirati in dopolniti.

Za gram svežega mesa

Na območju Ljubljane je v zasebnem sektorju reja živine za zakol slabo razvita. Družbena kmetijska gospodarstva, ki imajo svoja pitališča, pa živino zaradi ugodnejših cen prodajajo za izvoz. Preskrba z mesom je tako v Ljubljani skoraj v celoti odvisna od dovoza živine in mesa iz drugih krajev, posebno iz sosedne

Hrvatske. Oblikovanje cen ureja zakonodaja tako, da se cene živine oblikujejo prosto po tržnih pogojih, cene svežega mesa pa so maksimalne na ravni, ki jo je v skladu z vezavnimi in republičnimi predpisi določila mestna skupščina.

Kako pa je s preskrbo z mlekom?

Ljubljana je z mlekom sorazmerno dobro preskrbljena. Izbor je dokaj pester in obsega pasteurizirano mleko z različno toliščobno stopnjo (3,2 in 1,6) v poletilenski in tetrapak embalaži, sterilizirano in homogenizirano alpsko mleko, alpsko mleko z dodatki (čokoladno mleko) ter različne vrste jogurta.

Ljubljanske mlekarnice zbirajo mleko na obširnem območju ljubljanske kotline, Dolenjske, Zasavja in v občini Šmarje pri Jelšah. Svoje obrate ima podjetje razen v Ljubljani (centralni obrat) še v Stični, Velikih Laščah, Kočevju in v Šmarju pri Jelšah. Za Ljubljano je predvsem zanimiva proizvodnja v centralnem obratu v Ljubljani; drugi obrati mleka večinoma predelujejo v mlečne izdelke. Ko je ponudba mleka manjša, pa ti obrati zbirajo mleko za potrebe centralnega obrata.

Iz Emona letno 27 milijonov jajc

Ljubljana ima dokaj urejeno preskrbo jajc. V bližini mesta ima trgovska organizacija Emona velika vzrejalšča kokoši nesnic z letno zmogljivostjo okoli 27 milijonov jajc. Prek drobnoprodajne trgovske mreže nudijo jajca na območju Ljubljane tudi vsi drugi večji proizvajalci jajc iz Slovenije, Perutnina Ptuj, KIK Pomurka in perutninski kombinat Neverke. Na živilskih trgih pa prodajajo jajca v večjih količinah zasebni proizvajalci iz Podravine. Znatna je tudi samopreskrba prebivalstva iz drobne reje perutnine. Ob veliki ponudbi so cene kljub prostemu oblikovanju relativno nizke in so jajca zato poleg konzumnega mleka sorazmerno poceni beljakovinsko živilo. Poraba jajc je zaradi ugodnih nabavnih možnosti dokaj visoka.

Ponovno preučimo cene v vrtcih

(Nadaljevanje s 1. strani)

boljšati kadrovske strukture pedagogov,

otrokom iz oddaljenih krajev je treba zagotoviti ustrežnejši pouk ali urediti domsko namestitelj,

še nadalje si je treba prizadevati za čimboljše realizacije družbenega dogovora o štipendiranju.

Zavod za šolstvo je sestavil oceno o pomanjkanju delavcev nekaterih strok. Komisija za pomoč prosvetnim delavcem pri dopolnitnem izobraževanju je to oceno že upoštevala pri različnih oblikah pomoči.

Po podatkih je na osnovnih šolah na območju ljubljanskih občin 154 učiteljev, ki nimajo ustrezne izobrazbe. Od tega jih 108 študira, 46 pa ne. TIS Ljubljana je v zadnjih letih finančno pomagala pri študiju 98 učiteljev. Ljubljana je že pričela z oblikovanjem enotne kadrovske evidence. Kadrovske evidenco bodo zbirali, vodili in dopolnjevali na enem mestu. Zavod za šolstvo – organizacijska enota Ljubljana pa sprejema delavce na vodilna delovna mesta v vzgojno-izobraževalnih zavodih in za pedagoško službo v tesnem sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami. TIS Ljubljana bo v skladu z akcijo za hitrejši pridobitev potrebne strokovne izobrazbe tudi v letu 1973 še nadalje nudila pomoč zaposlenim prosvetnim delavcem pri pridobitvi potrebne izobrazbe.

ŠTIPENDIJE V PRAVE ROKE

V šolskem letu 1971/72 je imela TIS Ljubljana 272 štipendistov, od tega 181 srednješolcev in 91 visokošolcev. Ob tem velja poudariti, da jih je kar 229 ali 84,2% takih, ki jim družinski dohodek na člana ne presega 600 dinarjev. Samo 6 štipendistov ali 2,2% je takih, kjer znaša dohodek na družniškega člana nad 800 dinarjev. Po socialnem poreklu je struktura naslednja: otrok delavcev je 94, uslužbencev 86, upokojencev 59, otrok kmotov 23, ostalih pa 10. Očitno je, da je premalo šti-

pendistov iz vrst kmečke mladine.

Za šolsko leto 1972/73 je TIS dodelila 58 štipendij dijakom in študentom s podeželja. Za šolsko leto 1972/73 je TIS dodelila 58 novih štipendij; od tega je 36 srednješolcev in 22 visokošolcev. Razpon štipendij je na sr. Injnih šola od 420 do 690 din in na višjih in visokih šolah od 520 do 890 dinarjev. Poudariti je treba, da so bili v skladu z novim izračunom življenjskih stroškov ponovno revalorizirani štipendijski razponi in v skladu s temi izračunane nove štipendije.

OTROKOM ENAKE PRAVICE DO DOBRE VZGOJE IN NEGE

V novozgrajenih VVZ v letu 1972 so bili sprejeti otroci že po enotnih kriterijih. Te kriterije so vsi VVZ upoštevali pri sprejemu novih otrok v šolskem letu 1972/73. Pri vseh VVZ so ustanovljene komisije za sprejem otrok, ki jih sestavljajo zastopniki krajevnih skupnosti, zavodov za socialno delo, zdravstvenih služb, staršev ter VVZ. Vendar praksa še opozarja na nekatere pomanjkljivosti; skoraj vse komisije so pri odločanju o sprejemu otrok preveč poudarjale meje krajevnih skupnosti. Nekatere so celo zahtevale, da bi otrokom, ki so že bili v varstvu iz drugih krajevnih skupnosti, odpovedali le-to. Kriteriji so s stališča otroka krivični, ker imajo otroci enake pravice do dobre vzgoje in nege. Zmogljivosti VVZ pa žal trenutno še niso take, da bi lahko sprejeli vse otroke, ki so potrebni vzgoje in varstva. Zato so kriteriji sicer izhod v silo, ki pa naj bi vendarle zagotavljali družbeno skrb za najpotrebnejše otroke.

Pri uvajanju diferenciranih cen se je pokazala vrsta slabosti, pa tudi različnih načelnih vprašanj, ker vse terja, da odgovorni dejavniki cene ponovno preučijo in v sodelovanju z občinskimi skupščinami pripravijo za leto 1973 izpolnjen predlog, da bi zagotovili tudi večjo kontrolo nad prikazovanjem dohodkov staršev.

POPOLDANSKO VARSTVO

Izkazalo se je, da želijo starši večinoma podaljšati čas bivanja otrok, ki so že redno zajeti v varstvo, kar pa ni bil namen popoldanskih oddelkov. Organizacija popoldanskega varstva naj bi ustregla le staršem, ki delajo popoldne oziroma v izmenah, ker bi ti oddelki bili odprti od 11.30 do 20.30 ure dnevno.

Potreba po popoldanskem varstvu se je izkazala le v VVZ Mladí rod, France Prešeren, Jarše in Angelece Očepek. Izmenično varstvo pa se je pokazalo potrebno uvesti v VVZ Prule, Andersen, Najdihojca, Kolezija. Vendar tudi v teh VVZ ti oddelki niso polni.

VRTCI NA TEKOČEM TRAKU

Novi objekti, ki so bili namensko grajeni in odprti v letu 1972, so pripomogli k rešitvi najbolj perečih problemov tistih VVZ, ki so živeli v skrajno nemogočih razmerah. Mednje sodijo VVZ Čmučce, Kodeljevo, Zalog, Studenec in Spodnja Šiška. Leto 1972 je bilo izredno pomembno v razvoju družbenega varstva otrok v Ljubljani, saj je bilo zgrajenih kar sedem objektov za varstvo predšolskih otrok. Novi VVZ so bistveno izboljšali razmere za tiste otroke, ki so do tedaj bivali v higieniko-sanitarno popolnoma nemogočih prostorih in seveda odprli možnost vključitve novih otrok v VVZ.

Tudi v letu 1973 bo TIS Ljubljana z vso pozornostjo spremljala delo sklada za izgradnjo osnovnih šol in VVZ, še posebej glede na enotni program gradnje osnovnih šol in VVZ na območju ljubljanskih občin. Prizadevali si bodo za funkcionalno in cenovno gradnjo.

Po ustavnih dopolnitvah in osnutku zakona o skupnosti otroškega varstva bo TIS predlagala občinskimi skupščinam, ki so ustanoviteljice TIS, naj začno postopek za ustanovitev ljubljanske skupnosti otroškega varstva.

Vablivo kopališče

Direkcija gostinskega podjetja Figovec, ki upravlja kopališče Kodeljevo, ima tudi letos številne pripombe in pritožbe na rovaš nekaterih kopalcev. Posameznikom namreč bržkone primanjkuje najosnovnejše kopalne kulture, ki se kaže v tem, da je treba spoštovati in upoštevati navodila in opozorila uslužbencev in redarjev. Le-ti nenehno prosijo in opozarjajo ljudi, naj ne nosijo na kopališče steklenine, ki se na kamenitih ploščah kaj hitro razbije. Črepinje in drobci stekla so še posebej nevarni za bosonoge otroke in mladež, ki se rada podi in skače okrog bazenov. Predvsem opozarjajo, da je treba prazne pивske in druge steklenice takoj vrniti točajem, ne pa se z njimi žogati in jih razbijati. Dogaja se tudi, da tako imenovani zastonjkarji lezejo čez ograjo, lomijo nasade in okrasno cvetje, razgrajajo in vznemirjajo mirne kopalce. Med njimi je tudi veliko takih, ki se jim ne ljubi opraviti malo potrebo v stranišču, marveč mokrijo v bazen. Mnogi kopalci mečejo odpadke kar v bazen ali okoli bazenov.

Ceprav lani in letos ni bilo opaziti kraje denarja in drugih dragocenosti, se kljub opozorilom še vedno dogaja, da nekateri kopalci nosijo s seboj kar zajetne denarnice, ženske pa zlatino, kot da gredo na večerno prireditev.

Letošnja vstopnina je na lanskoletni ravni. Odrasli morajo za sezonsko vstopnico, ki velja za 20 kopalnih dni, odšteti 50 din, otroci pa 30 din, medtem ko znaša celodnevna vstopnina za odrasle 5 din, za otroke 2 din ter garderobna omarica 1 din. Letos bodo na kopališču uvedli nov prometni režim. Dostop z avtomobili bo samo s Poljanske ceste. Ob Gruberjevem prekopu bodo uredili še eno parkirišče. Skupaj bo torej prostora za 500 avtomobilov, za katere bodo uvedli parkirino.

Bife bo bogato založen. Kopalcem bodo na voljo jedila na žaru, obloženi kruhki, topla malica in obilo brezalkoholnih pijač ter sladoleđ.

Uprava kopališča tudi letos obljublja kopalno šolo. Prvi tečaj za 120 šolarjev bo trajal od 2. do 14. julija, drugi pa od 16. do 28. julija. Stroške bosta krila občinska zveza za telesno kulturo ter gostinsko podjetje Figovec. Starši bodo prispevali samo 30 din prijavnine za otroke. V avgustu se bodo na dveh plavalnih tečajih zvrstili tudi odrasli neplavalci iz delovnih organizacij. Za letošnje sezono so na novo preplekali bazene ter tlakovali 400 kv. m površine okoli bazenov. Mimo tega so zasadili tudi 1.200 vrtnic različnih barv ter živo mejo. Manjkajo še zunanji tuši, zunanje kabine, nekaj senčnikov in vodne ovire za pranje nog.

Problem izobraževanja odraslih v Ljubljani

Šolanje je trajen proces

NEUSTREZNI ŠTUDIJSKI POGOJI – DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE USIHA – KOMU JE DOSTOPNO IZOBRAŽEVANJE?

Svet za vzgojo in izobraževanje pri skupščini mesta Ljubljane je pred letom predložil poročilo o stanju na področju srednjih šol in domov. Takrat je bilo dogovorjeno, da svet izdela podobno poročilo tudi za zavode, ki izobražujejo odrasle. Pri tem so sestavljalci poročila imeli pred očmi predvsem delavsko univerzo Boris Kidrič in zavod za tehnično vzgojo in izobraževanje – katerih ustanoviteljica je mestna skupščina – pa DU Cene Štupar in dopisno delavsko univerzo.

V skladu z razvojem materialne baze družbe in njeno samoupravno proizvodno in politično organiziranost je treba hitreje zmanjševati družbeno-ekonomske razlike v možnostih za vzgojo in izobraževanje ter skrbeti, da postane dostopna vsem občanom. Spričo močnega razvoja znanosti in njene uporabe ter nenehnega širjenja vloge osebnosti v sodobni družbi se izobraževanje ne končuje s šolanjem v mladosti, temveč postaja trajen proces, v katerem dobivajo organizirane oblike izobraževanja odraslih čedalje pomembnejšo vlogo. Poleg tega, da naj pripomore k izboljšanju kvalifikacijske sestave aktivnega prebivalstva, naj bo izobraževanje v večji meri usmerjeno k spoznavanju najnovejših znanstvenih in tehničnih dosežkov, da bo znalo kar najuspešneje reševati probleme v proizvodnji in družbeni praksi. V tej smeri raste vloga vseh šol, fakultet, znanstvenih inštitutov, izobraževalnih centrov pri delovnih organizacijah, delavskih univerz, kulturnoumetniških zavodov in sredstev za množično komunikacijo.

Pomembna pot za nenehno pridobivanje znanja je tudi organizirano lastno izobraževanje. Zamisel nenehnega izobraževanja terja graditev združenega in hkrati razčlenjenega, na znotraj povezanega in na vseh stopnjah dostopnega sistema vzgoje in izobraževanja. Enotnost in usklajenost oziroma medsebojna funkcionalna povezanost vzgojnoizobraževalnih programov in zavodov v navpični in vodoravni smeri sta pogoj za konstituiranje prožnejšega vzgojnega in izobraževalnega sistema. Zagotoviti je treba, da daje vsaka stopnja izobraževanja po osnovi takega znanja in razvija take sposobnosti, ki omogočajo neposredno vključitev v delo kot tudi nadaljevanje izobraževanja.

VZGOJA CELOVITE SVOBODNE OSEBNOSTI

V stališčih družbenopolitičnih forumov o idejni usmerjenosti vzgoje in izobraževanja je poudarjen temeljni družbeni vzgojnoizobraževalni smoter oblikovanja celovite, svobodne osebnosti, ki bo sposobna na marksističnih spoznanjih in naše stvarnosti odločati o vseh razmerjih in pogojih svojega življenja in dela, pripravljena ustvarjalno kritično spreminjati družbena razmerja ter razvijati in uveljavljati samoupravne in humane socialistične odnose.

Izhajajoč iz specifičnosti izobraževanja odraslih je potrebno:

- izpopolniti in razširiti osnovnošolsko izobraževanje za vse tiste zaposlene, ki te izobrazbe nimajo in je le-ta pogoj za nadaljnje strokovno in družbeno izobraževanje,
- zagotoviti načrtnost v strokovnem izobraževanju že

zlasti zaradi zahtev razvoja znanosti in tehnologije, ki pogojujeta, da se mora zaposleni v aktivni delovni dobi večkrat prekvalificirati,

– zagotavljati hitrejšo spremembo strukture zaposlenih in funkcionalne usposobljenosti,

– omogočiti delovnim ljudem, ki nimajo osnovnega strokovnega znanja, pridobitev poklicne izobrazbe (vsaj na stopnji ozkega profila oziroma specializiranega delavca),

– izpopolniti sistem družbenopolitičnega izobraževanja glede na potrebe in zahteve opravljanja družbenih funkcij,

– razviti sistem izobraževanja za življenje (problemi vzgoje otrok, ekonomika gospodinjstva, aktivna rekreacija itn.),

– zagotoviti iz družbenih virov financiranja osnovnošolskega izobraževanja odraslih, družbenopolitičnega izobraževanja in izobraževanja za potrebe vzgoje otrok; poleg tega pa bi morali iz družbenih sredstev zagotoviti tudi financiranje programsko razvojne dejavnosti izobraževanja odraslih ter sredstva za investicije v objekte in opremo,

– v Ljubljani rešiti problem prostorov za potrebo izobraževanja odraslih, ker niti ena institucija za izobraževanje odraslih ne razpolaga niti z zadostnimi, še manj pa s funkcionalnimi prostori, ki bi ustrezali specifičnim zahtevam izobraževanja odraslih,

– oblikovati tako organizacijo izobraževalnih institucij za odrasle, ki bodo optimalno zagotavljale racionalno načrtovanje, programiranje ter izvedbo izobraževalnega procesa, uporabo materialnih sredstev ter kadrov.